

Drahé sestry, drahí bratia,

dnes je v Kyjeve veľmi slnečno, aj keď chladno (-2°C). Teplota v noci klesá na -8°C. Keď funguje kúrenie, tak je všetko v poriadku; na mnohých miestach však nie je elektrina a ani plyn. Preto by človek tak chcel, aby jar v tomto roku prišla skôr a konečne sa oteplilo. Dnes som si pozeral fotografie ľudí, ktorí boli včera evakuovaní do Kyjeva. Prechádzali cez veľmi studenú rieku Irpiň, pretože most bol vyhodенý do vzduchu a iná cesta nejestvovala. Niektorí s deťmi v náručí.

Dnes začnem našimi dominikánskymi terciármi. Na Ukrajine jestvuje niekoľko bratstiev: v Kyjeve, Fastive, Murafe, na Zakarpatsku a obnovuje sa bratstvo v Ľvove, ktoré tam existovalo až do vojny (samozrejme, druhej svetovej). Medzi laikmi Rehole kazateľov sú tak starší ľudia, ako aj trochu mladých. Žiaľ, najskôr pandémie Covid-19 a teraz vojna výrazne obmedzili možnosť konania pravidelných stretnutí a v prípade niektorých bratstiev je to jednoducho nemožné. Predstavená bratstva na Ukrajine, pani Halina, žije vo Fastive a veľmi sa angažuje pri poskytovaní pomoci utečencom, ktorí nás prosia o pomoc pri evakuácii. Jeden z Ľvovských novicov práve narukoval do armády. Jeho brigáda sa len formuje a čoskoro sa vydá brániť Ukrajinu. Povedal som mu, že keby sa dostal do Kyjeva, možno by sa nám podarilo stretnúť. Veľká časť terciárov zostala vo svojich domovoch, ale niektorí, ktorí žili v nebezpečnejších oblastiach, boli nútení odísť.

Inštitút náboženských vied sv. Tomáša Akvinského, ktorý dominikáni vedú v Kyjeve 30 rokov, nepozastavil celkom svoju činnosť. Včera mal páter Peter prednášku o synoptických evanjeliách. Samozrejme online. Zúčastnilo sa na nej niekoľko študentov z 1. ročníka a jedna osoba zo 4. ročníka. Páter Peter mi dnes ráno hovoril, že prednášanie o Biblii v čase vojny je pre neho samotného skúsenosťou objavovania novej sily a významu Božieho slova. Úplne s ním súhlasím. Keď každý deň čítam úryvky zo Svätého písma, určené rytmom liturgie Cirkvi, počujem a vidím viac.

Bratia v Ľvove sa popri pravidelnej pastoračnej službe zapájajú aj do poskytovania pomoci utečencom, ktorých prišlo do tohto najväčšieho mesta na západnej Ukrajine veľké množstvo. Páter Vojtech býval niekoľko dní v kláštore sestier benediktínok na predmestí Ľvova. Ubytovanie tam našlo vyše 100 osôb, utekajúcich pred vojnou, vrátane sestier benediktínok zo Žytomyru. Páter Tomáš sa pripojil k miestnym dobrovoľníkom. Múzeum umenia, ktoré sa nachádza v centre Ľvova, sa zmenilo na veľký sklad humanitarnej pomoci. Tomáš tam spolu s ďalšími obyvateľmi mesta triedi veci. „Niekedy sa ma niekto spýta – vravel mi to včera – čo tu robím ja, Poliak. Vtedy hovorím, že to je aj moje mesto a že som dominikán.“ Ešte dodám, že Tomášova mama pochádzala z Ľvova. Niekedy sú ľudia prekvapení, keď sa dozvedia, kto sme. A že sme s nimi počas vojny. Čoraz viac sa však presviedčam, že počas vojny sa tomu človek čoraz menej diví. Tomek žartoval, že keď prichádza jedlo z Poľska, tak pomáha ukrajinským dobrovoľníkom zistiť, čo sú to za veci. „Nevedia napríklad pochopiť, že „štetínsky paprikáš“ to je konzerva s mletým rybím mäsom.“ Pre tých, ktorí to nevedia, doplním, že v Poľsku za komunistických čias bol tento paprikáš kultová konzerva. Koľko takýchto paprikášov sme zjedli v mladosti počas výletov do hôr...

Čoraz väčším problémom v oblastiach zasiahnutých vojnou je nedostatok liekov. Hoci je v Kyjeve otvorených veľa lekární, najdôležitejšie lieky sa už nedajú kúpiť. Veľmi trpia ľudia, ktorí majú chronické ochorenia, cukrovku, starší ľudia so srdcovými chorobami. Humanitárne transporty s liekmi a zdravotníckym materiálom majú teraz váhu zlata.

Ako som už kedysi spomínal, v Kyjeve spolupracujeme s miestnym dobrovoľníckym centrom, ktoré sa nachádza niekoľko stoviek metrov od nášho kláštora. Bolo vytvorené v divadle „Strieborný ostrov“. Marína, jedna z herečiek, je katolíčka. Po tom, ako páter Adam Szustak prečítal jeden z mojich listov, skontaktovala sa s ňou jej priateľka a povedala jej: „Chod' k dominikánom, majú chlieb.“ Vtedy sme priviezli do kláštora niekoľko stoviek bochníkov. Takto sa začala naša spolupráca. Sila sociálnych médií!

V utorok večer sme sedeli v kláštore na večeri s Marínou a jej priateľom. Jurij je herec. Rozprával výnimočný príbeh. Práve sa totiž vrátil z Hostomeľ'a. O tomto meste, ktoré bolo zbombardované a ovládnuté ruskými jednotkami, som písal vo svojom predchádzajúcom liste. Jurij tam išiel svojím autom, keďže bol presvedčený, že, ako bolo oznámené, došlo k otvoreniu humanitárneho koridoru na evakuáciu ľudí z tejto oblasti. Podarilo sa mu dostať do mesta a zobrať ľudí. Pri výjazde z mesta ho však zastavila ruská armáda. Je zázrak, že na nich hneď nestrieľali. Vojaci, zrejme prekvapení jeho „opovážlivosťou“, sa začali vypytovať, kto je a čo tam robí. Po pravde povedal, že je herec, pracuje v divadle a keby nebola vojna, tak práve dnes o 19:00 by bola premiéra „Bielych nocí“ od Fiodora Dostojevského. Aby sa Rusi presvedčili, že im neklame, prikázali mu hrať... a Jurij na hostomeľ'skej ulici pred hlavňami samopalov začal hrať svoju rolu – rojka. Zastavil sa vo chvíli, keď mala príslušnú časť hovoriť Nastenka, ktorú mimochodom hrá Marína. Vojaci sa teda pýtali, kde je. Jurij ukázal na telefón: „Tu! Po desiatykrát sa mi pokúša dovolať.“ Mohol slobodne odísť spolu s ľuďmi, ktorých odvážal z pekla. Dnes sme sa chvíľu rozprávali, keď som niesol veci do divadla zmeneného na dobrovoľnícke centrum. Spýtal som sa, či vám dnes môžem o ňom napísať. Hneď súhlasil. Počas rozhovoru som uviedol, že premiéra mala byť 7. marca, ale on ma hneď prerušil. „Nie, že mala byť!“, povedal, „Bola!“ Keď sa vojna skončí a budete v Kyjeve, určite choďte do divadla „Strieborný ostrov“ (serebrostrov.com.ua).

V kláštore sa snažíme dodržiavať náš normálny denný rytmus určený liturgiou. Ráno sú teda ranné chvály, na ktoré občas niekto zaspí, ale v podmienkach vojny máme pre seba väčšie porozumenie. Páter Jakub dáva pozor na poludnie a zvoláva tých, ktorí môžu a chcú ísť na ruženec a adoráciu Najsvätejšej sviatosti. Večer máme vešpery a konventnú svätú omšu, teda Eucharistiú slávenú našou komunitou. Človeku by sa chcelo napísať: normálny kláštorný život. Ale je v tom veľa pravdy. Snažíme sa zostať normálni.

So srdečnými pozdravmi a prosbou o modlitbu

Jarosław Krawiec OP, 10. marca, 15.30 hod.